

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1943. január 28.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 22. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

A németek a legsúlyosabb harci és időjárési viszonyok közepette is rendületlenül helyt állnak keleten

A Manics és Don szöglet közötti területet megtisztították az ellenségtől — Sztalingrád védői töretlenül küzdenek — Voronezstől nyugatra elhárították a németek a bekerítési kísérletet és tervszerűen húzódnak vissza megrövidített új arcvonalukba

Kemény küzdelem a Ladoga és Ilmen tónál

Göbbels kiadta a jelszót a német népnek a háborúban való totális részvételre

ANGOL-AMERIKAI VERSENGÉS A KÖZÉPKELETEN

A keleti arcvonalon harmadik hónapja folyó nagy téli csata fokozódó hevességgel folyik. A legsúlyosabb harcok színhelye Sztalingrád, Voronezs vidéke, valamint az Ilmen és Ladoga tó környéke.

A vezéri főhadiszállás

csütörtöki hadijelentése szerint a németek a keleti elhárító csata gyűjtőpontjaiban a legsúlyosabb harci és időjárési viszonyok közepette is rendületlenül helytállnak. Sztalingrád védőinek hősi ellenállása töretlen.

A Szovjet rohamait a déli arcvonalszakaszon az ellenség súlyos veszteségei mellett hiúsították meg a németek. Az ellenség nagyobb számú csata repülőgép és páncélos támogatásával támadott a Kaukázus nyugati részén. Ez a támadás is kudarcba fulladt. A Manicstól délre német páncélos erővel súlyos küzdelmet vívunk az ellenséggel. Sikeres harcok közben egy szovjet hadosztály egész vezérkarát elfogták.

A német gépesített egységek a Manics és Don szöglet közötti egész területet megtisztították az ellenség utolsó maradványaitól is.

Voronezstől nyugatra nem csökkenő hevességgel tartanak a súlyos harcok. A németek az ellenség bekerítésre irányuló támadásait visszaverték és parancsszerűen harcolva húzódtak vissza az új, megrövidített védelmi vonalba. A német légi erők nagy kötelékei eredményesen avatkoztak be a földi harcokba és súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek.

A középső arcvonalszakaszon csak helyi jelentőségű harcok folytak.

Az Ilmen tótól délkeletre eredményesen védekeznek a német csapatok az ellenség november 28-a óta tartó támadásai ellen. A német csapatok Busch vezérezredes vezetésével a legnehezebb körülmények között, hóviharakban, minden szovjet támadást visszaverték és megtartották állásaikat. Ennek a harcnak legutóbbi szakaszában megsemmisítettek egy ellenséges erőcsoportot. November 28-a óta ezen a szakaszon

518 páncélost veszített az ellenség. A németek kezére sok hadifogoly és nagymennyiségű hadianyag jutott. A Ladoga tó vidékén az ellenség megismételte támadásait a német állások ellen. A támadást visszautasították.

Északafrikában, kölcsönös feldeítő tevékenység folyik. A német légi erők eredményesen bombázták Algirt. Légharcban öt ellenséges gépet semmisítették meg.

Ellenséges repülőgépek nappali támadást kíséreltek meg a Német öböl vidéke ellen. A légvédelem nyolc nagy ellenséges bombázót lelőtt. Nyugatnémetországban az ellenséges légitámadás nyilvános épületekben, kulturális épületekben, kórházakban és magánházakban okozott károkat. Hat gépet lelőtt a német légvédelem.

Sztalingrád

hős védői — mint berlini jelentések közlik, — szuronnal és puskatussal harcolnak tovább. Már utolsó töltényeiknél tartanak és époszi küzdelmük utolsó fejezetéhez érkezett, de töretlen lélekkel állják a harcot. Sztalingrád védőinek ilyen emberfeletti ellenállását magasabb hadászati célok indokolják. A hős védők harcukkal megakadályozzák az ellenséget abban, hogy a Sztalingrádon keresztül vezető nagyfontosságú utvonalakat használja, hatalmas ellenséges erőket kötnék le és ezzel lehetővé tették a kaukázusi német csapatok visszavonását és más helyen való harcbadobását. Küzdelmük eredménye az is, hogy a Kaukázus nyugati részéből visszavont német hadsereg a Manics és Don vidékén hatalmas ellenséges erővel szemben eredményesen állhatja meg a harcot.

Berlinben hangsúlyozzák, hogy a Szovjet azért igyekszik most minden erejének harcbadobásával nagyobb eredményeket kicsikarni, mert tisztában van azzal, hogy tavaszra új német támadás kezdődik.

Göbbels

német birodalmi miniszter a Das Reich legújabb számában megjelent „Előretéki” című cikkével meg

adta a jelszót a német népnek a háborúban való totális részvételre. A háború a legkeményebb stádiumba jutott — írja — és ez szükségessé teszi, hogy a német nép olyan teljesítményeket mutasson fel, amelyeket már nem lehet felülmúlni. A német népben több az erő, mint maga is hiszi és több mint amennyit most ki fejt. A nemzeti erkölcs parancsolja, hogy minden német férfi és nő 17 és 65, illetve 17 és 45 éves korhatár között vegye ki részét a háborúból és járuljon hozzá a győzelemhez. A hadbavonult férfiak helyébe olyan nőknek és férfiaknak kell lépniük, akik eddig még nem kapcsolódtak be a nemzet nagy erőfeszítésébe. Olyan tartalékokat kell teremteni a Führer számára, amelyek a háború minden fordulatában megfelelőnek a követelményeknek.

Ha a következő rendszabályok mélyen belenyúlnak majd az egyén életébe, sőt családi életébe is — mondja Göbbels — emlékezzünk arra, mit vállalnak a nemzetért az arcvonal katonái. A mai időkben csak vasnemzedék állhatja meg a helyét.

Tozso

japán miniszterelnök a birodalmi gyűlés előtt mondott beszédében változta a politikai és katonai helyzetet. Japán a háború első évében olyan nagy területeket foglalt el és olyan nyersanyagkincsekhez jutott, amelyek biztosítják számára a háború sikeres folytatását, akármilyen hosszú ideig is tartson. Ezeknek a területeknek az elvesztése súlyos csapás az ellenség számára és azért biztosra vehető, hogy az döntést akar kicsikarni. 1943 a döntő csaták éve lesz — mondotta Tozso. Megemlékezett a japán miniszterelnök Olaszország és Németország eredményes harcáról és szerencsekívánatait fejezte ki a tengelynek. Párhuzamot vont a tengely, illetve hármasegyezmény

hez tartozó államok közötti szíves kapcsolatok és fegyverbarátság és az angolszászok közötti ellentétek között, majd elismeréssel szót a fülöp-szigeti és burmai örvendős fejlődésről. Mélyen sajnálja, hogy India még mindig kénytelen nyögni az angol igát és kijelenti, hogy a hindu nép legjobbjai már az új világot küzdő hatalmak első soraiban küzdenek a jobb jövőért. Ausztráliával és Kinával kapcsolatban kijelentette, hogy ezek számára nyitva áll az ut az együttműködésre, addig azonban csapásokat mér rájuk Japán, amíg nem szakítanak az angolszász politikával.

Anglia és Amerika

között — jelenti a Stefani iroda — figyelemreméltó ellentétek vannak a Középkéleten. Amerika mindentűt igyekszik Anglia örökébe lépni. Ezek az ellentétek egyre kiélesednek, noha Churchill és Roosevelt az együttműködésről tárgyal. Iránban már Amerika irányítja a gazdasági életet. Szíriában és Libanonban tulajdonképpen Roosevelt képviselője végzi a főbiztosi teendőket, Palesztinában az USA a zsidók segítségével igyekszik tért hódítani. Ezért van az, hogy Anglia most az arabokkal keresi a megegyezést. Egyiptomban főleg Nahas pasára támaszkodik az amerikai diplomácia. Azt akarják keresztülvinni, hogy Egyiptom szüntesse meg a Szuezi csatorna angol ellenőrzését és ehelyett Amerika vezetésével nemzetközi ellenőrzés alá kerüljön a csatorna.

Anglia azzal válaszolt Amerika hódításaira, hogy Washington tudta nélkül szállta meg Dzsibutit.

Az olasz hiriroda azzal zárja fejtetéseit, hogy nem lesz megelégedés, ha a Középkéleten a közeli jövőben váratlan fejleményekre kerül sor.

A Dontól délre eső területet megtisztították az ellenségtől a németek

Sztalingrád védőinek megritkuló sorai állják a harcot / Kemény küzdelem Voronezs vidékén

Berlin, január 28.

Berlini körök értesülése szerint Sztalingrád védői, bár soraik már erősen megritkultak, továbbra is tartják magukat és a város legfontosabb ellenállási fészkeiben, a legnagyobb háztömb, a GPU épületének romjain még ott leng a horogkeresztes zászló. Sztalingrád védői hősi küzdelmükkel példaképet szolgáltatnak nemcsak Németországnak, hanem egész Európának a hősi helytállásból.

Sztalingrád déli részén a német védők megüsitették a nagy számbeli fölényben lévő ellenség támadásait, egy a folyón átkelt bolsevista erőcsoporthoz pedig, a maradék erők harcban vetésével megsemmisítették. A német katonák a romok és gránátöltésekből álló vádóállásokban tegnap is tartották a frontot, bár az ellenség minden erejét rájuk vetette. Mindenki, aki fegyvert tudott fogni, az utolsó leheletéig védekezett. A szétszórt német alakulatok megmaradt katonáit tábornokaik és tisztjeik új-

ból összegyűjtötték, új kötelékeket szerveztek belőlük és elkeseredetten folytatták a harcot. A megritkuló sorokba a katonák helyére tisztek és tábornokok ugrottak be és legnagyobb elszántsággal zárták el az utat a rohamzó bolsevista tömegek előtt. Az egyetlen utolsó német légvédelmi üteg 23 ellenséges páncélost lőtt szét. A németek a bolsevistáknak hatalmas veszteségeket okoztak és Sztalingrád védőinek hősi küzdelme továbbra is érezteti hatását az egész arcvonalon.

Német páncélosok és a szovjet lovasság harca

Közlő a továbbiakban a jelentés, hogy a kaukázusi arcvonalon a németek visszaverték az ellenség támadásait. Különösen kitűntette magát az egyik bajor vadász alakulat, amely négy szovjet lövészhadosztály és 3 dandár támadását hátrította el és ezzel megakadályozta, hogy az ellenség nagy számbeli tulsúlyának latbavetésével áttörje a német állásokat. Háromszáz ellenséges gyalogsági fegyvert és több mint 700 önműködő fegyvert semmisített meg a németek, ami annál jelentősebb, mert a nehéz terep folytán az ellenség nem tudta erre a helyre nehéz fegyvereket szállítani. A németek itt 1800 foglyot ejtettek, míg az ellenség vérvesztése többszörösen felülmúlja a foglyok számát. A Manicstól délre a kilencedik szovjet gárdahadosztályt oldalba támadták a németek és itt most van kialakulóban a német páncélosok harca a szovjet lovasság ellen. A harc kimenetele nem lehet kétséges.

A Dontól délre eső egész területet egy helyiség kivételével megtisztították az ellenségtől a németek. Az ellenség a Dontól délre megkísérelte a német erők szabad szárnyának átkarolását.

A német elhárítás megsemmisített egy páncélos dandárt. 25 szovjet páncélost megsemmisítették, a többi pedig visszavetették.

A Voronezstől nyugatra lévő új német védőállásokért nehéz és változatos harcok folynak. Az ellenségnek egyes helyeken sikerült betörnie a német védővonalba, a védők azonban idegen segítség nélkül, saját tartalékaik bevetésével rendbehozták a vonalat.

Német kötelékek mélyen betörték az ellenség vonalába és kiserődöket, páncélosokat és földbeásott harcikocsikat robbantottak szét.

A Ladoga tó vidékén nagy tömegátalakításokkal kísérletezett az ellenség. Erős pergőtűz után sok páncélos bevetésével indult meg a szovjet támadás, amelyet a németek részben már a fővonal előtt feltartóztattak, részben pedig elkeseredett közelharcban az ellenség véres veszteségei mellett vertek vissza a németek. A szovjet egyes csapatait 12-szer is a német védők összpontosított tüzébe kényszerítette.

Ezekben a harcokban jelentős támogatást nyújtott a védőknek a légihaderő, amely ellenséges csapattáborokat, készenléti állásokat, támadó csapatokat és ellenséges fészkeket támadott. A légihaderő az arcvonal egész hosszában támadta az ellenség utánpótlását és vasutvonalakat, vasuti épületeket, szállító oszlopokat, gépjárműveket, fogatos járműveket és raktárhelyiségeket semmisített meg. Légiharcban 20 szovjet gépet lőttek le a német vadászok.

Nyolc amerikai repülőerődöt lőttek le a Német öböl felett

Berlin, január 28.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy nehéz légymotoros ellenséges bombázók a sűrű felhőzet leple alatt berepültek a Német öböl fölé.

ból összegyűjtötték, új kötelékeket szerveztek belőlük és elkeseredetten folytatták a harcot. A megritkuló sorokba a katonák helyére tisztek és tábornokok ugrottak be és legnagyobb elszántsággal zárták el az utat a rohamzó bolsevista tömegek előtt. Az egyetlen utolsó német légvédelmi üteg 23 ellenséges páncélost lőtt szét. A németek a bolsevistáknak hatalmas veszteségeket okoztak és Sztalingrád védőinek hősi küzdelme továbbra is érezteti hatását az egész arcvonalon.

A német léghárítás idejében észrevette a készülő támadást és nagy magasságban harcra kényszerítette az ellenséget, amely bombáinak jórészt a tenger felett oldotta ki és így a bom-

Montgomery csak kisebb egységeivel tudott egyesülni a tunéziai angolszász csapatokkal

Berlin, január 28.

Az Interinf. jelentése szerint az angolok és amerikaiak a tunéziai arcvonalon minden fontos pontján tüzéségi erőket vontak össze az utóbbi tíz nap alatt és ezek az ütegek tegnap megkezdtek a tüzelést.

Medjed el Bab és Bou Arada vidékén nagy angol-amerikai erőket vonnak össze. Ettől a területtől délre a németek visszavetették az ellenség páncélos felderítőinek előretörését. Az amerikaiak és angolok a jelek szerint egy időben, külön-külön akarnak támadást indítani ezen az arcvonalszakaszon.

Dél-Tunéziában rohamtevékenység és felderítő tevékenység folyik.

A Német légierők több repülőgépet és 32 megrakott ellenséges gépjárművet semmisített meg. Egy nyolcezer tonnás ellenséges gőzöst elsüllyesztettek.

„Finnország egész népének feláldozásával gátat emelt a keleti pestis ellen”

Helsinki, január 28.

Mannerheim tábornagy, a finn hadsereg főparancsnoka napiparancsot intézett katonáihoz abból az alkalomból, hogy 25 éve van állásában. A tábornagy vázolta Finnország hősi har-

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

PÉNTEK—HÉTFŐ

ALKALOM

FŐSZEREPLŐK:

KARÁDI KATALIN
Szilassy László,
Somlay Artur,

PÓTMUSOR: MAGYAR ÉS OLASZ HIRADÓ.

bák a tengerbe estek. A német vadászok megállapították, hogy a támadó repülőgépek amerikai felségjeleket viselnek. Az amerikai gépek közül nyolcat lelőttek, valószínű azonban, hogy az ellenségnek ennél több a vesztesége. Néhány bomba lakótelepekre esett és a polgári lakosságnak áldozatai vannak. Az anyagi kár jelenték telen.

ÉSZAKAFRIKÁBAN BESOROZZÁK A 17—20 ÉVES DIÁKOKAT, MERT NINCSEN ELÉG TISZT

Tanger, január 28.

A Stefani iroda értesülése szerint Északafrikában olyan nagy a tiszthiány, hogy a 17—20 éves diákokat besorozzák és tisztképző iskolába küldik. A diákok egyrésze megtagadta a bevonulást és Marokkó belsejébe szökött. A szökevények hozzátartozóit letartóztatták.

Olasz torpedóvetőgépek elsüllyesztettek egy 6.000 tonnás ellenséges gőzöst az afrikai partok előtt.

Másik berlini jelentés szerint Rommel hadseregének tervszerű mozdulatait nem tudják megzavarni az ellenség kötelékei. Rommel utóvédei eredményesen akadályozták az ellenséget a Tunézia felé irányuló előnyomulásban.

Az angol légierő gyors egységeinek az a kísérlete, hogy támadást intézzen a német-olasz hadsereg ellen, kudarcba fulladt. Lényegében eredménytelenek maradtak Montgomerynek azok a kísérletei is, hogy hadseregével egyesüljön a tunéziai angolszász erővel és csak gyenge angol felderítő erők érkeztek meg a tunéziai határra.

A déli terep nem is alkalmas nagyobb páncélos hadsereg felvonulására.

cát a függetlenségért és többek között leszögezte, hogy Finnország volt az első, amely egész népének feláldozásával gátat vetett a keleti pestisnek. Mannerheim tábornagy hitet tett Finnország jövője mellett.

Angol-amerikai jegyzék Sztalinhoz

Amsterdam, január 28.

(Német Távirati Iroda) Az angol hírszolgálat közlése szerint Anglia és Amerika moszkvai nagykövetei átnyújtották Sztalinnak Roosevelt és Churchill közös jegyzékét. A jegyzék átnyuj-

tása abban az időben történt; amikor a két állam férfi tanácskozásairól szóló hivatalos jelentés megjelent. Sztalin még a nagykövetelek jelenlétében átolvasta az üzenetet.

Eden a Szovjet és a balkáni felkelők támogatásáról

Amsterdam, január 28.

A Német Távirati Iroda jelenti az angol hírszolgálat nyomán, hogy Eden angol külügyminiszter az alsóház legutóbbi ülésén kijelentette, hogy Anglia a háború után is teljes mértékben

fenn akarja tartani az együttműködést Oroszországgal.

Arra a kérdésre, hogy történik-e valami a balkáni felkelők támogatására, igennel válaszolt a miniszter.

Világrendőrséggel akarja biztosítani a tartós békét egy amerikai képviselő

Genf, január 28.

(Német Távirati Iroda) Newyorki jelentés szerint Kee amerikai képviselő, a kongresszus külügyi bizottságának egyik vezető tagja javas-

latot terjesztett elő annak érdekében, hogy létesítsenek világrendőrséget vagy világtörvényszéket a háború utáni tartós béke biztosítására.

A NÉMETEK ELSÜLLYESZTETTEK EGY 10.000 TONNÁS TARTÁLYHAJÓT

Berlin, január 28.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy német tengeralattjárók az Atlanti óceánon elsüllyesztettek egy Amerikából Afrika felé tartó 10.000 tonnás szintültig megtöltött tartályhajót.

KOPPENHÁGÁT BOMBAZTÁK AZ ANGOLOK

Berlin, január 28.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy angol légi erők tegnap az esti órákban támadást intéztek a dán főváros ellen és romboló bombákat dobtak Koppenhága egyes részeire. Polgári áldozatai vannak a támadásnak. Egy brit gépet lelőtt a légvédelem.

NÉMET KÓRHÁZAKAT ROMBOLTAK SZÉT AZ ANGOL BOMBÁK

Berlin, január 28.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a brit repülőgépek tegnap késő este repesz és gyújtóbombákat dobtak Nyugatnémetország egyes területeire. A támadás folytán két kórház kigyulladt. A polgári lakosságnak veszteségei vannak. Három brit gépet lelőtt a német légvédelem.

Világ

Miként az erdős sziklák, vén vagyok és, mint a nyári erdő, fiatal, a szívek csendjében jéggé fagyok, de borként erjedek, ha sir a dal. A világ szörnyű kattan, mélyén riadt-tudatlan rikázom s messzesíklom, mint a hal.

Ha két a nap, már tudom a nevét, fölnezek és azt mondom néki: Nap. És így tanultam hívni szép hevét, de ugylátszik rosszul, mert nem marad fejét megrázza busan, továbbvonul borusan és eltűnik a láthatár alatt.

S a többi tárggyal is mind így vagyok. Szólnék hozzájuk, hallanak talán — de mint a vad korongra szíjjazott kíón, forgok; sorsuk fonatán rángatnak ők is százfélék szaladnak. És ha értené nyelvem egy, akkor se szólna rám.

Mert mind siet, nem ér rá szólani. Nézem a viharüzött tárgyakat, szemgolyóm látom velük szállani, hilem a tűnő hang után szakad, nyelvem az izek viszik el, ujjam a formákon figyel és orrom elrabolta rég a szag.

S még hány csápot nyujtok magasba én! S a mélybe, jobbra-balra nyugtalan! Kívülről mennyi jel siet felém, de ha utána nyulok, elsuhan. S velük én. Egy az anyagunk. Ha kutatnám, hogy mik vagyunk, száz éven át csak bámulnám magam.

DEVCSERI GÁBOR

Baja február hatodikán iktatja be hivatalába Reök főispánt

Bajáról jelentik: Dr. Reök Andor szabadkai főispán, akit most ezen beosztásában való meghagyása mellett Baja főispánjává neveztek ki, tegnap Baján tartózkodott, ahol dr. Bernhardt Sándor polgármester kíséretében meglátogatta

a hivatalokat és megtekintette a téli kikötőt és végigjárta a várost.

Dr. Reök Andor főispánt szombaton, február 6-án iktatja be hivatalába Baja thj. város.

ÁTVÁGTÁK A GÁTAT

A vádlottak padjára került a sztapári községi jegyző és az ármentesítő társulat igazgatója

A zombori törvényszék érdekes ügyet tárgyalt tegnap. A vádlottak padján Kovcsin György ármentesítőtársulati igazgató, Cselics Lukács volt jegyző és Bojanics Rada földműves állottak, valamennyien sztapáriak. A királyi ügyész azzal vádolta Bojanicsot, hogy a gátat 1940 március 4-én átvágta, s ennek következtében megnyílt a csatornát elzáró zsillip. A víz harminc sztapári földművesnek okozott súlyos kárt.

A vádlottak azzal védekeztek, hogy 12 nap-

ra zárták el. Amikor letelt ez az idő, a gazdák bementek a jegyzőhöz és panaszkodtak, hogy a víz állandóan emelkedik. A jegyző telefonált a technikai osztályra, de nem kapott összekötést az illetékesekkel. Másnap ismét telefonált, de eredmény nélkül. Ekkor az előző utasításhoz hűven elrendelte, hogy a gátat vágják át a megjelölt helyen.

A bíróság a bizonyítási eljárás után úgy látta, hogy a jegyző jogosan cselekedett és ezér mindhárom vádlottat felmentette a vád alól.

Páncélosok a kukoricában

Ahogy felérünk a domb tetejére, hatalmas kukoricatáblát látunk magunk előtt jobbra, messze egészen a szembeni dombon fekvő falucskáig terjedni. A majd kétméteres kukoricában elefántként törnek előre a páncélkocsik és a páncélos gránátosok autói, szétválnak és újra összetalálkoznak. Messziről gépfegyver-ropogás hallatszik.

Egyszerre beleugat egy könnyű légelhárító hangja, a falu előtt pár bolsi rohan hátra. Megindult a támadás. A falu mögött lévő folyót el kell érniük, ez a parancs. Olyan sűrű a kukorica, hogy alig látni a szomszédos autókat. Kézigránátok csapódnak jobb oldalt vagy gránátvetők? Lövések füttyülnek felettünk, valaki kiáltja: „Vigyázz! Páncélos vadászok!” A mieink eltűnnek a sűrűségben. Egyre erősebb a csatazaj, a felhányt fekete föld közepén halott vörös fekszik. Mégis csak itt bujkál a szovjet! A helység északi szélén már feltűnnek a nehéz páncélosok. Egy tiszt elvágat mellettünk kis kocsijával, eltűnik, majd hatalmas láng csap fel erre felé. Gyújtóakna! Mindenki kiugrik a kocsiból, de máris ott vannak a tűzoltók és megmenekítik az autót. Most már biztos: minden pillanatban feltűnhet az ellenség.

Gyorstüzéldágyu kezd ropogni, mind erősebb puskaszó. Az egész táblán bolsevisták rejtőzködnek, akik földbevéjt lyukakból lesnek ránk. Veszélyes a helyzet, csak óvatosan előrel Lyukat lyuk után kell egyenként kifüstölni.

Kocsink egy nehéz páncélos nyomában halad az őrmester géppisztollyal kezében figyel és tüzel. Ott egy gödör! Egyikünk belevágja a kézigránátot, valaki kitarja karját, aztán hanyatt esik, mi pedig megyünk tovább.

Felettünk szinte nyáriasan süt a nap. A tiszta levegőben idelátszik a fehér Kaukázus. A csata elkeseredetten folyik, mert alig látni valamit, csak a golyók ropogását hallani. Szinte megkönnyebbülünk, ha egy-két bolsevistát látunk fekdüni a kukoricában. Mikor lesz vége ennek a sok kukoricának? Kiáltás hangzik: Repülöl! Csak ez hiányzott. Eddig csak a mieink röpködtek a levegőben. Tényleg egész sor Rata közeledik, ki a kocsiból, le a földre és máris potyog az áldás, szerencsére siker nélkül. Három német vadászgép bukkan fel a domb mögöl hirtelen, mire a Ratak kerekét oldanak.

Végre kiérünk az országútra. Még egy darab kenderföld, aztán szabad a mezőny, itt már a vörösök sem tudtak elbujni. Előttünk a folyó. Hirtelen nehéz lövegek szólalnak meg — ez a mi tüzérségünk! A folyón túl egymást érik a becsapódások, aztán ködött fejlesztenek, hogy védelme alatt átkelhessenek a rohamcsapatok a tulsó partra. Közben egész bealkonyodott, csak a láthatár szélén világít az égő falu. Minket is megállított az éjszaka. A páncélkocsik sündisznóalakban állnak össze, készen minden meglepetésre. Holnap tovább megy a harc! (TEK)

Meg lehet szüntetni a vaktságot

A német »Klinische Wochenschrift« című orvosi hetilapban W. Wegner német orvosprofesszor érdekes beszámolóban ismerteti a német sebészet újabb haladását. Így az emberi test szöveteinek más testbe való átültetése terén a német sebészet már eddig is kiváló eredményeket ért el, ezek közé tartozik pl. a szem szaruhártyájának átültetése is. Érdekes, hogy ezen célra főleg aggkorban elhunyt egyének szaruhártyáját használják fel. Legjobb eredményeket értek el a 80 éven felüli egyének szaruhártyáival érték el, mert a csökkentett életképességű szövet könnyebben illeszkedik bele az új test működésébe. Ezzel az eljárással igen jó eredményeket sikerült elérni, a betegeknek sem miféle visszaesés nem állott elő és látásuk teljesen jiszta és zavartalan lett. Különösen szaruhártyadaganatoknál és krónikus látási zavaroknál sikerült az új átültetési műtét segítségével gyógyulást elérni. Prof. Wegner ezzel az eljárással 20 beteg közül 15 esetben teljes gyógyulást ért el, a hátra-

lévő 5 esetben pedig oly súlyos, marófolysádektól származó szemsebesülésekről volt szó, melyek a szem gyógyulását teljesen kizárták.

özv. Fantini Emilné szül. Csopp Karolina ugy a maga mint rokonsága nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy szeretet férje, rokon

Fantini Emil

nyug. postaaltiszt

76 éves korában, hosszas szenvedés után folyó hó 28-án hajnalban visszaadta lelkét Teremtőjének.

Temetése folyó hó 29-én délután 1/2 órákor lesz a Szt. Rókus temető kápolnájából.

NYUGALMA LEGYEN CSENDESI EMLÉKE ÁLDOTT!

Zombor, 1943. január 28-án.

Mit jelent a gyakorlatban az új terménybeszolgáltatási rendszer?

Mint ismeretes, a közellátásügyi miniszter vasárnap kiadott rendelete értelmében minden mezőgazdasági termelő köteles az 1943 július 1-től 1944 június 30-ig terjedő évben egész szántóföld-területe kataszteri tiszta jövedelmének minden aranykoronája után a már eddig megállapított tíz kilogramm kenyérgabonán, vagyis tíz buzaegységen felül még negyven buzaegységnek megfelelő mennyiségű mezőgazdasági kerményt vagy terméket a közellátás céljára a státóság által megállapított áron beszolgáltatni. A rendelet részletesen közli, hogy a beszolgáltatott terményeket és termékeket hogyan kell a közellátásügyi minisztérium által összeállított kulcs szerint buzaegységekre átszámítani. Így például 1 q buza 100 buzaegység, 1 q rozs 100 buzaegység, 1 q kétszeres 100 buzaegység. A kenyérgabona, zsir és egyéb termények, mint például a gabonafélék, hüvelyesek, gumós- és gyökérnövények, egyéb élelmiszeri és ipari növények, szálaskarmány s növénymagvak, valamint széna- és szalmafélek buzaegységre való átszámításának kulcsán kívül, amelyet már közöltünk, alább közöljük még néhány cikknek érdekes átszámítási kulcsát.

	Buzaegység
1 kg élő zsirsértés 100—100 kg	6
1 „ zsirsértés 170—180 kg	7
1 „ bussértés 100—110 kg	6
1 „ hussértés 170—180 kg	6.25
1 „ élő liba 5 kg-on felül	5.10
1 „ élő kacska 3 kg-on felül	4.60
1 q seprő cirokmag	100
1 „ cukor-cirokmag	130
1 „ cikória	25
1 „ dohánylevél	10
1 „ köménymag	900
1 „ kenderkóró	65
1 „ lenkóró	90
1 „ rizsszalma	30
1 „ olajlenszalma	30
1 „ muharmag	150
1 „ cukorrépmag	650
1 „ szudáni fűmag	200
1 „ angol perje	700
1 „ vörös csenkesz	900
1 „ réti perje	1000
1 kg beállítani való süldő 20—30 kg suly.	13
1 „ beállítani való süldő 50—60 kg suly.	7
1 „ beállítani való süldő 80—90 kg suly.	6.25
1 l. tehéntej, teljes	1.40
1 „ tehéntej, ipari	1.10
1 kg juhgomolya	7
1 „ tyuktojás	5
1 „ merinó-gyapju	5
1 „ cigája-gyapju	14
1 „ racka-gyapju	12

Hogy a buzaegységre való átszámítás alapján történő termény és termékeszolgáltatás mit jelent a gyakorlatban, erre vonatkozóan a következő példát vehetjük fel:

Ha a gazda szántóföldi területének kataszteri tiszta jövedelme száz aranykorona, úgy ez alapon a gazdát 5000 buzaegység szolgáltatására kötelezi a rendelet. Ebből az 5000 buzaegységből 1000 buzaegységet búzában, rozsban vagy kétszeresen kell beszolgáltatnia, vagyis 10 q búzát, vagy 10 q kétszerest. A következő

1000 buzaegységre be kell szolgáltatnia vagy 1 q sertéshajat, amely 1000 buzaegységnek felel meg, vagy fél q vajot, illetve két és fél q tejfelt, vagy 125 kg napraforgóolajat, tekintettel arra, hogy egy q napraforgó- vagy tökmagolajnak a buzaegység-értéke 800. Ha például a gazda 1000 buzaegységre zsirsértést kíván beszolgáltatni, úgy egy mázsás zsirsértés szolgáltatásával 400 buzaegység pontot teljesített, hussal együtt 600 pontot. Ezer buzaegységre a gazda 11 mázsa és néhány kilogramm kukoricát tartozik beszolgáltatni. Háromezer buzaegységre leadható például 10 q rizs, vagy 30 q sörärpa, 12 q zöldborsó, 15 q bab, 6 q mák, 2 q örölpaprika, 3 q vörösherep, 100 drb bárány, 600 kg tojás és így tovább.

AZ „ORSZÁGOS GYUJTÉS A HONVÉD-CSALÁDOKÉRT” — NÉPSZAVAZÁS ARRÓL, HOGY MENNYIRE SZERETI A MAGYAR A MAGYART. SZAVAZZ FILLÉREL, PENGŐVEL, HOGY AKAROD-E A JOBB JÖVŐT!

Innen-onnan

Völegényt szerezz a 70 éves leányzó...

Egy 70 éves amerikai hölgy, bizonyos E. Machney kisasszony érkezett a minap Spanyolországba — írja a Corriere della Sera, — hogy egy szép fekvésű, csendes falucskát keressen magának, ahol békésen leélheti életének utolsó éveit. A hölgy azonban reméli, hogy nem magányosan fogja élvezni a spanyol föld vendégszeretét, hanem férjével együtt, már amennyiben az Egyesült Államok bírósága férjet juttat neki.

A különös reménykedés előzményei kerekén 50 esztendőre nyulnak vissza, mert annyi idő telt el azóta, hogy Machney kisasszony jegyet váltott egy J. Wolf nevű úrral. Az esküvő időpontját akkor 1892 június 16-án állapították meg. Az utolsó pillanatban közbejött azonban valami, az esküvőt elhalasztották és azóta a jegyesség csak nyult, nyult bele a végtelenségbe. E. Machney kisasszony és J. Wolf úr „örök jegyesek” maradtak.

Most azután, hogy E. Machney kisasszony megünnepelte 70-ik születésnapját is, 50 évi vá-

MINDEN PÉNTEKEN
HALÁSZLÉ
Kitűnő fajborok. Elsőrendű konyha. Minden este cigányzene.
MINDEN SZOMBATON ESTE
disznótoros vacsora
TELEFON 349 Kiváló tisztelettel: Michelsz János

Bizonyosak vagyunk benne, hogy a rendelet megnyugvást fog kelteni a gazdatársadalom körében, mert először is pontosan megállapítja, hogy a termésből mennyit kell kötelezőleg a közellátás rendelkezésére bocsátani, minden gazda előre tudja, mi az, amit termelnie kell és mi az a hányad, amelyet be kell szolgáltatnia, s ezáltal az ország háborús közellátása szilárd és egészséges alapokon fog nyugodni.

Bonyadalom egy női láb körül

Nem mindennapi ítéletet hozott Buenos Aires törvényszéke egy kártérítési perben, amely közlekedési balesetből származott. A pert — mint a Corriere della Sera tudósít róla — egy vállalat pénzbeszedő kisasszonya indította. A fiatal leány motorbiciklin végezte pénzbeszedő látogatásait. A kerékpárt fivére vezette. Egyik alkalommal, amikor a közlekedési rendőr váratlanul leállította a forgalmat, egy tehergépkocsi rosszul fékezett és belefutott a motorkerékpárba. Nagyobb baj nem történt, mert a tehergépkocsi inkább csak surolta a motorkerékpárt s így csak a fivére mögött ülő leány szenvedett a lábán kisebb sérülést.

A tehergépkocsi tulajdonosa, egy nagyobb vegyi gyár, hatósági eljárás nélkül is hajlandónak nyilatkozott az okozott kár jóvátételére és a pénzbeszedő kisasszony gyógykezelésére. A leány hamarosan talpra is állt s újból megkezdte munkáját. A gyár kifizette az addig felmerült költségeket.

Multak azonban a hetek és a hegek a leány lábán sehogy sem akartak elmúlni. Annakidején a kezelő orvos biztosította a leányt arról, hogy az alapjában kisebb sérüléseknek nyomuk sem fog maradni. Am nem így történt. Újabb orvosi vizsgálat megállapította, hogy a pénzbeszedő kisasszony örökké őrizni fogja a lábán a baleset emlékét. Minthogy Argentínában nyáron

rakozás után elfogyott a türelme. Elhatározta, hogy erősebb eszközöket vesz igénybe, amelyekkel völegényét a házassági ígéret beváltására kényszerítheti. Előbb ügyvéd útján felszólította az azóta szintén megélemedett Wolf urat, hogy kösse meg a házasságot. Az ultimátumra a völegény azt felelte, hogy talán már kissé késő volna a közös életet megkezdeni. A hölgy erre bírósághoz fordult, kérve, hogy kötelezze a völegényt kártérítés fizetésére, mert hiszen ő a jegyesség miatt mondott le a férjhezmenésről. A kártérítés összegét Machney kisasszony akkora összegben állapította meg, amely tudomása szerint meghaladja a völegény egész vagyonát. A türelmes menyasszony így nem ok nélkül reméli, hogy amennyiben a bíróság megítéli a követelést, az ősz vagy kopaszfejű völegény még a mai veszélyes viszonyok között is henryatt homlok fog átrepülni hozzá Spanyolországba s inkább vele éli le hátralévő éveit, semmint a — szegényházban.

a hölgyek nem viselnek harisnyát, a leány így az elé a választás elé került, hogy vagy közszemlére teszi forradásos lábát, vagy nyáron is harisnyát hord. Egészen természetes, hogy a pénzbeszedő kisasszony az utóbbi megoldás mellett döntött, ez viszont kétségkívül azzal a következménnyel jár, hogy neki több harisnyát kell vásárolnia egy esztendőben, mint azelőtt. Ügyvédje tanácsára felszólította tehát a gyárat, hogy életfogytig fizesse neki a többletharisnyákat. Minthogy a gyár megtagadta a kérés teljesítését, bíróság elé került az érdekes kártérítési pereset.

A törvényszék, miután az általa kiküldött orvosszakértő is megállapította, hogy a kisasszonynak egyébként igen szép lábáról valóban nem lehet eltüntetni a baleset nyomait, meg is hozta az ítéletet, amely teljes egészében helyt ad a pénzbeszedő kisasszony követelésének. Az összeg kiszámítása céljából természetesen meg kellett állapítani a harisnya minőségét és mennyiségét is. A leány ragaszkodott a legfinomabb selyemharisnyához, a gyár jónak találta volna az olcsó műselymet is. A törvényszék végül is salamoni módon a középminőség mellett határozott, majd kiszámította annak a harisnyamennyiségnek tőkeértékét, amelyet a leány a halálzási statisztika figyelembe vételével alkalmasint elfogyaszthat életében. Kötelezte azután a gyárat ennek a tőkének megfizetésére.

BOSNYAK JÓZSEF

Könyvnyomdája
ZOMBOR
Csuhás Benő 3

Izléses és modern
nyomtatványokat
készít jutányos áron

Pontos kiszolgálás
TELEFON 213

Életmentő művér

Berlinből jelentik: Az emberi vér konzerválható anélkül, hogy fontos tulajdonságaiából veszítene. Mégis előfordulhat olyan eset, amikor nem áll rendelkezésre konzervált vér vagy a körülmények nem engednek elég időt a vértömlesztésre. Az agyközpont benulásának elkerülése végett régebben fiziológus sóoldatot vezettek, ez az oldat azonban gyorsan kiválasztódik a szervezetből. A zselatinoldatban találtak egy olyan vizet magábafofogó pótanyagot, amely meglehetősen közel áll a test fehérje építőanyagához.

Lampert professzor, a frankfurti egyetem tanára, a vérfestékanyagot, vagyis a hemoglobint felbontotta és csupán a vastartalma alkotórészeit vonta ki belőle. A hemin és a zselatin keverékéből sikerült egy olyan mesterséges vér pótanyagot előállítani, amely megfelel a követelményeknek.

Az új mesterséges vér feltalálója önmagán kipróbálta készítményét és 15 befejezőkésztés után meggyőződött annak ártalmatlanságáról. A művét a keleti hadjáratban alkalmazták elsősorban vértömlesztések helyettesítésére. Az új készítmény nemcsak elvérzések esetében állta meg helyét, hanem súlyos fertőzőes betegségeknel is gyógyító hatásának bizonyult. Növekedett a vörösvérsejtek száma és a beteg állapota általános javulást mutatott.

A mesterséges vér alkalmazása rendkívül egyszerű, száritott formában is elraktározható. A jábóri kórházak azonban folyékony állapotban, kis üveggampullákban rektározzák el és viszik magukkal, mint a többi orvosságot. A mesterséges vért egyszerű injekciós tűvel fecskendezik be a sebesült vagy beteg katonára véredényébe és ilyen módon máris sokszáz katonára életét sikerült megmenteni. (TP)

FILM

TURUL FILMSZÍNHÁZ:

Alkalom....

Karády, Szilassy, Somlay és Csontos főszereplésével, egy nagyon érdekes filmjátékot vetít péntektől hétfőig a Turul Filmszínház.

Gáthy István feldulva jár balatonfüredi villájában, feleségét várja, az asszonyt, ki nek születésnapjára vette a villát, ajándékba. A villát Báthory Béla építette, a gvár állandó építész, akivel Máriának már több összeütközése volt, aki kihasználva Gáthy elfoglaltságát, állandóan szerelmével üldözte az asszonyt.

Gáthy nem bírja tovább a várakozást, mert a múlt egyre égetőbben tária eléje, hogy Mária megcsalja az építésszel. Elrohan és tényleg Máriát ott találja az építész lakásán...

Mindennek vége. Mária nem tér vissza többet a villába, eltűnik és csak évek múlva akad rá Gáthy egy Nizzai szállodában. Ekkor már tudja, hogy Mária, mikor ő elűzte, gyermeket várt. Most már csak a gyermekében bízik. Felmegy Mária lakására, azonban Mária asszonyi hűségéből elutasítja Gáthyt és másnap elutazik. Nizzából, látszólag otthagva karrierjét, — nevezni évek alatt híres énekesnő lett belőle. Újra eltűnik Gáthy szemei elől. Gáthy szomorúan hazautazik és a család barátja Gáspár elárulja neki, hogy felesége Zürichbe utazott. Gáthy hívja titkárnőjét, a vizum megszerzése miatt, azonban a titkárnő helyett a Gáspár által odahívott Mária lép a szobába. A két sokat szenvedett ember végre egymásra talál.

Gáspár a ház barátja pedig vidáman vitatkozik egyetlen barátjával a foxi-kutvával, hogy ezt az ügyet melyikük intézte el hűségesebben. Gáthy és Mária hálásan néznek barátjuk örömtől csillogó szemébe.

GYENGÉD FIGYELMEZTETÉS

— Mondd, Erzsikém, mit csinálsz ma este?
— Semmi különösét. Valószínűleg megírok egy-két levelet, azután olvasok, hallgatom a rádiót és a többi.

— Rendben van. De amikor odaérsz az est többihez, ne felejtse el, hogy felvarrd a kabátodra a három nappal ezelőtt leszakadt gombot.

Egész sor zombori és bezdáni árdragítót ílt el a zombori törvényszék

Szappant, paprikát, hagymát, szalonnát, tejet és tejest drágítottak

A zombori törvényszék dr. Boldog Lajos egyesbírája ma is egész sor árdragító ügyében hozott ítéletet.

Lalosevics Boskóné 40 éves zombori asszony Körtésen a töröttpaprikát a maximális 7.40 pengő helyett 14 pengőért árulta. Száz pengő pénzbüntetésre ítélték.

Biermann Andor zombori kereskedőség, özv. Guszmann Dezsóné üzletvezetője 4 kg. talp bőrt adott el egy harkányi kereskedőnek kg-ként 30 pengős áron. Árdragításért 200 pengő pénzbüntetést kapott.

Turi Jánosné béregi asszony a szappan ki-
lójáért 2.40—3.20 pengőt kért. Ötven pengőre ítélték.

Pencz György katymári lakos dughagymát

drágított. Kétszáz pengőt kell fizetnie büntetés-képen.

Schöffner Hugo zombori illatszertáros borotvaszappant csak úgy adott vevőjének, ha az minden borotvaszappanhoz 1 tucat zsiltepengőt is vesz. Árukapcsolásért 100 pengőre ítélték.

Fejes Istvánné és Flesz Pál bezdáni lakosok szalonnával láncoztak. Fejesné 50, Fleszt 200 pengő pénzbüntetésben marasztalták el.

Kis Andor és Kis Mihályné bezdáni lakosok a tejt, illetve a tejet adták drágábban a megengedett árnál. Két-kétszáz pengő pénzbüntetésre ítélték őket. Ugyancsak 200 pengő pénzbüntetést kapott Topálov Szávóné zombori piaci árus is, aki a hagymát a megengedett ár többszöröséért árulta.

Tolvajbanda fosztogatta a bajai bőrgyár raktárait

A lopott bőrből bőrdöket készített a tolvaj raktárnok

Bajáról jelentik: Hetekig tartó nyomozás után a bajai rendőrkapitányság hűnyögi osztálya több tagból álló tolvajbandát leplezett le, amely hosszú idő óta állandóan megdézsmálta a bajai Sziebert féle bőrgyár raktárait. A tolvajbanda feje Lieber Imre bajai illetőségű lakos, aki a Sziebert cégnél mint raktárnok állott hosszabb idő óta alkalmazásban. Lieber egy Ozorai Oszwald cipészsegéddel szövetkezve,akként követte el a lopásokat, hogy az Ozorai által beadott igénylőjegyekre kiutalt bőrtékercsbe mindig, a már erre a célra elkészített két-három kilós csomagokat belecsempészte. Jellemző a raktárnok vakmerőségére, hogy az Ipartestület cipész szakosztályát összehíva előadta, hogy az illetékes minisztérium nagyobb hőrmennyiséget bocsátott a bajai iparosság rendelkezésére és az igényléseket nála lehet eszközölni. Ilyen módon rengeteg bajai cipésziparos vásárolt bőrt Liebertől annélkül, hogy tudott volna annak

származásáról. Lieber a finomabb bőrűt, Pestre vitte, ahol bőrdökeket és retikülöket készített és azokat külön árusította Baján. Tekintettel arra, hogy a lopott áru nagy részét a honvédség részére zárolták a bajai kir. ügyészség úgy döntött, hogy az iratokat a szegedi honvéd törvényszékhez teszi át. A vádlottakat Lieber Imrét, Ozorai Mátyást, Péteri Gyulát, Petreselics Andrásné rendőri fedezettel átkísérték az ügyészséghez. A nagyarányú bőrtolvajlás ügyének további tisztázása még folyik, miután olyan adatok jutottak a rendőrség birtokába, hogy a lopott bőrből igen sokat adtak el vidékre is. Hozzájárult az ügy kipattanásához az a körülmény is, hogy Ozorai Mátyás feltűnően költséges életmódot folytatott 6000 pengőről szóló tákarékbetétje volt, holott mint cipészsegédnek jövedelme alig haladta meg a havi 100 pengőt.

Letört ágak pótlása a koronában

Csak fiatalabb gyümölcsfák koronáját lehet bizonyos esetekben kijavítani, ha szél vihar vagy valamely más kártétel következtében eredeti helyükön kipusztultak. Az ágak pótlásának háromféle módja van: részleges ifjítás, kötelékkel vagy jámasztó pálcákkal a meglevő gallyak átrendezése és ifjítással egybekötött vesszőszemzés. A visszajuttatás elérhetjük, hogy a koronában általános nedvtorlódás áll be és olyan helyen is előtörnek (szerencsés esetben) hajtások, ahol erre éppen a hiányok pótlása céljából szükség volna. Ha máshol fejlődnek hajtások, de irányítás után esetleg beállíthatók a korona vagy kehely új rendszerébe, úgy megfelelő válogatás után egy évig zavartalanul hagyjuk fejlődni a kiválasztott hajtásokat. Esetleg, ha úgy látjuk, hogy ezek gyengén fejlődnek, a hajtás felett alkalmazott félkör alakú kéregbemetéssel, vagy a környező és kevésbé fontos hajtások visszacsipésztésével serkentjük növekedésre, erősödésre. A hajtást azonban már az első évben is lehet irányítani a szükséges helyzetben rögzített pálcához való kötözés útján. A következő esztendőben a visszametszésnél arról kell gondoskodnunk, hogy a most már vesszővé fásodott hajtást valóban megfelelő irányban állítsuk be. Ha a kitört vesszőn kívül elegendő oldalágunk maradt, de ezek egyelőre nem állnak szabályos helyzetben, úgy a koronába vízszintesen elhelyezett fadongához kötözzük és arányosan úgy osztjuk el, hogy a kitört oldalág helyére kerüljön egy, illetőleg a megfelelő

légtér elfoglalásával mind szétosztjuk az ágakat. Természetesen ez csak a meglevők bizonyosfokú elhajlításával sikerülhet. A legnagyobb szögben elhajlító fiatalabb ágaknál a hajlítás előtt a törés elkerülésére (az ágak egyharmadát átszelő) vékony ékbevéágással is védekezhetünk. Az ékeket mindig az ágnak azon az oldalán vágjuk, amerre hajlítjuk. A bevágás olyan vékony legyen, hogy hajlítás után a seb szélei összeérjenek és így könnyen össze is forrassanak. Tanácsos ezután megerősíteni a gallylyakat egy-egy karóval és a sebet oltóviaszszal elszigetelni. Ha a seb beforradt, úgy a következő évben szükség szerint még tovább is hajlíthatjuk, természetesen mindenkor kellő óvatossággal. Fiatal és még simatörzsű fákra, tavasszal alkalmazhatjuk a vesszőszemzést, vagyis a kúszasznyit, egy éves hajtórügyekkel ellátott vesszőt úgy szemezzük el, hogy végét éles késsel hosszsan és ferdén simára vágjuk. Ezután a beszemzendő helyen a nedvkeréngés megindulása után T alakú bemetszést ejtünk a kéregre. Ebbé helyezzük be az előkészített vesszőt. A seb bekötése után egy karóval jól rögzítjük az oltóvesszőt, mert még sokáig fennforog annak a veszélye, hogy a megeredt és kilombosodott vesszőt a szél az oltás helyén kitörni. A vesszőszemzést előzetesen részleges ifjítás előznie meg és utána a zöldnyeséssel gondoskodnunk arról, hogy a környező hajtások el ne nyomhassák az oltást. Csakis fejében megegyező oltóvesszőt ajánlatos beszemezni.

Hírek:

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **UGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Lackner Lajos, Trefort utca 4. Telefon 188. — **UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Kiegy, Rákóczi utca sarok.

A Kormányzó Ur — mint a MTI jelenti — legfelsőbb kéziratával nemes csatai Csataj al-
tábornagyot vezérezredessé léptette elő, vitéz Littay vezérezredesnek különös dicsőre elismerése jeléül a Magyar Korona Aranyérmét adományozta a hadiszalagon, Decleva vezérezredes pedig a Magyar Érdemrend Nagykeresztjével tüntette ki.

Autóbuszjárat a Vadászkiút szállótól a vas-
utállomásig:

Reggel: 3.10, 4.10, 5.20, 8.15, 11.00.

Délután: 12.00, 13.05, 14.20, 15.15, 16.50.

Este: 20.00, 21.10, 22.40.

**Ezer pengő temetkezési segély a fodrászok-
nak.** A fodrász kézműiparosok felkarolására, mint értesülünk, az „Erdélyi és Bánati Fodrászmesterek Szövetségének Központja Marosvásárhely” működését kiterjesztette egész Magyarországra. A magyar kormány ennek a humánus intézménynek a működését engedélyezte. Ez az egyesület tagjainak halálesetenként egyezer pengő segélyt nyújt. Biztosítási díj vagy havi tagsági díj nincsen, csak minden egyes haláleset után 50 fillért fizetnek személyenként. 75 éves korig orvosi vizsga nélkül felveszik a fodrásziparost és nejét. Továbbá tagja lehet másfoglalkozású magyar keresztény polgár is, kit fodrászok ajánlanak. Bővebb felvilágosítást nyújt az „Erdélyi Fodrászlap” Marosvásárhelyt megjelölt legfrissebb száma.

A kulai Légoltalmi Liga ünnepi közgyűlése. Kuláról jelentik: A Légoltalmi Liga ünnepi közgyűlést tartott az Apolló moziban Csávossy László vezető jegyző elnökletével. Pintér Ferenc vezérőrnagy a közgyűlésen a liga fontos feladatairól beszélt. A közgyűlés a tisztikart kiegészítette. Elnök Csávossy László maradt, ügyvezető elnök dr. Csordás László. A női osztály elnöke dr. Keller Lőrincné, alelnök Vighardt Ilona. A többi tisztségeket a következők töltik be, titkár Kollár Ferenc állami tanító, pénztáros Kovács Károly állami tanító, ügyész dr. Schick Barnabás. Az elnöki tanács tagjai dr. Betsch Henrick, Futó András, Kanyó István, dr. Kósa György, dr. Keller Lőrinc, Pintér József, Prokecz Elek, dr. Schick Károly, Uffholcz Miklós, Vitsek János, póttagok Kanyó Lajos, Romoda Ferenc, Schmidt Mihály. Számvizsgálók Vanyur Imre, dr. Horváth Imre, Judd József, Németh János, ellenőrök Hahn József, Schmidt Ferenc. A közgyűlésen jól és kitűnően szerepelt a levante zenekar Schofró karnagy vezetésével. A közgyűlés a Himnusszal ért véget.

A horvát társadalmi intézet iskolája. (STUD) A Hrvatski Narod értesítése szerint a horvátországi „Társadalmi Intézet”, amely a rendek és más szervezetek egyesülésének keretén belül működik, új tudományos intézményt nyitott meg. Célja a társadalmi tudományok kimélyítése. Ez az első ilyen irányú iskola Horvátországban. Feladata, hogy a szociális kérdések iránt érzékkel bíró új generációt neveljen Horvátországban. Ez az iskola a szociális kérdésekre vonatkozó összes tudományokat munkaprogramjába iktatta. Ugyancsak figyelemmel van a közgazdasági tudományok kialakulására is. A tudományos elméleti tanulmányokon kívül Horvátország gazdasági életére is vonatkozó gyakorlati előadást is tartanak ezen az iskolán. Ismerteti a horvát falunak a szociális viszonyait, gazdaságát, mentalitását, szövetkezeti kérdéseket stb.

Magyar hősök

Vakmerő bátorságával tüntette ki magát a Korotajok ellen intézett támadás során Bándi János szakaszvezető, egyik gyalogezredünk tisztje.

Az említett támadásban az egyik rohamparancsnokságával bízták meg. A támadás megindulásakor — bár az ellenség igen heves tüzen kellett áthatolnia — rajának élén elsőként rohanta meg a Szozna patakon átvezető vasúti hid erősen kiépített szovjet támaszpontját. Rohama oly lendülettel volt, hogy a hídfőt védő bolsevisták ellenállását ugyszólván legázolta és nyomban utána két ellenséges gránátvetőrajt támadott meg. Ezeknek kezelőit kézigránátjaival megsemmisítette, a gránátvetőket zsákmányul ejtette s a támadás során elsőként hatolt át a hídfőn a patak tulsó partjára.

Ismét Hirmann közjegyzőt választottak meg a bácsalmási Kaszinó elnökévé. Bácsalmásról jelentik: Az Urkaszinó most tartotta közgyűlését amelyen ismét dr. Hirmann Gyula közjegyzőt választották meg elnöknek. Alelnökök Sásdy Sándor és Markovics Béla, titkár dr. Székely Károly, könyvtáros Rasztik Béla.

A kulai Turáni Vadászok jótékony célú estje. Kuláról jelentik: A Turáni Vadászok ünnepi estét rendeztek a Kormányzóné segélyakciója javára. Az est a komoly idők hangulatának megfelelően telt el.

Szerelmibánatában felakasztotta magát egy bácsalmási legény. Tudósítónk jelenti: Lojek József 20 éves bácsalmási legényt munkaadójra felakasztva holtan találta. Még előttevaló este a legény társaival lányos háznál szórakozott, ahol a lány anyja nem szívesen fogadta és ezt tudomására is adta. Valószínű, hogy előlötti elkeseredésében követte el tettét.

Biztosítsa magának a jövőjét!

Vegyen **osztálysorsjegyet az 5. osztályra**

SZTRILICH SANDOR

osztálysorsjegy főszerkesztő

ZOMBOR, Kossuth utca 16.

40 fokos hideg Észak-Svédországban. Svédországban hosszabb enyhe tél után mindenütt erősen fagypontra alá süllyedt a hőmérő. A szokatlannul nagy hideg fokozódása várható. Észak-Svédországban már több mint 40 fokos hideget is mértek. Az eddigi enyhe tél lehetővé tette a fűtőanyagokkal való takarékoskodást, a nagy hideg miatt attól tartanak, hogy a fűtőanyagokban a háztartások szűkölködni fognak.

A nő is tud pontos lenni... A nagyobb személyzettel dolgozó német vasúti állomásokon a múlt év végén jelentek meg először a vonatok indításához is női tisztviselők. Piros sapkával a fejükön, tárcsával a kezükben adják meg a jelet a mozdonyvezetőnek az indulásra. Megcáfolta a közhitelbe áment női pontatlanságot — állapítja meg a Frankfurter Zeitung — kifogástalan pontossággal látják el feladatukat. Bármilyen férfias azonban foglalatosságuk, meglátszik rajtuk: nem felejtik el, hogy dekoratív jelenségek is, különösen a férfiszemek számára.

Uj bélyegfajtát bocsátottak ki Németországban. A németbirodalmi posta, az ugynevezett »bélyeg napon», melyet minden évben a német bélyeggyűjtők szövetsége rendez, különleges bélyegfajtát bocsátott ki. Az újfajta bélyeg tervrajzát a híres német festőművész, Erich Meerwald készítette.

Sertésekért kap tüzfát Bácsalmás. Bácsalmásról jelentik: A község előjárósága csereüzlet útján kívánja biztosítani a község tüzfáellátását. Sikerült is megállapodást kötni egy erdélyi fakitermelő vállalattal, amely hízott sertések ellenében 50 vagon fát szállít le a községnek. A csereüzletre vonatkozó engedélyt az illetékes minisztérium már meg is adta.

MEGHÍVÓ

Főcsoportunk altiszti és legénységi csoportja a jelölő bizottsági tagok megválasztása és a közgyűlés napjának megbeszélése végett f. hó 31-én (vasárnap) d. e. 10 órakor értekezletet tart a tűzharcos irodában, melyre altiszti és legénységi állományú Bajtársaimat ezennel meghívom.
Zombor, 1942. január 28.

Nagy György s. k.
vezetőtiszti.

A kormányzói család adományai a hadbavonultak hozzátartozóinak. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hadbavonultak hozzátartozóinak támogatására rendezett országos gyűjtési akció javára a Kormányzó Ur Öfömméltósága 5000 pengőt, a Fömméltóság Asszony 1000 pengőt, özv. Horthy Istvánné 500 pengőt és ifj. Horthy Miklós 500 pengőt adományoztak.

Jégbefagyva találtak rá az ügyellen betörőre. Marosvásárhelyről jelentik: Tinka Jeremiás 19 éves libánfalvi legény betörést kísérelt meg Koszta Demeter görgényorsvai malom tulajdonos raktárába. A legény pár nap előtt örömetni járt az üzemben s megfigyelte, hogy a raktárban jelentős mennyiségű tengerliszteset halmoztak fel. Az esti órákban, mikor úgy gondolta, hogy a malom őrizetlen, az egyik ablakon keresztül megpróbált bemászni a raktárhelyiségbe. Ugy látszik nem ismerte eléggé a terepet mert ahogy az ablakon beugrott, egyenesen a forgó vizikerékre esett, amely magával ragadta és gerincét törte. Életlen teste később a vízbe zuhant s másnap reggel jégbefagyva találtak rá a malomároknak.

Bácskerekerturi hírek. Tudósítónk jelenti: A bácskerekerturi Levente Egyesület február 7-én a község összes vendéglőiben műsoros táncmulatságot rendez. A tiszta bevételt a honvédek segélyezésére fordítják. — A Bajtársi Szolgálat megszervezte a honvédek hozzátartozói részére való gyűjtést és már eddig is szép eredményt tudnak felmutatni. — Mozgalom indult az iránt, hogy a községben mozi létesítsenek.

Nagy a gyermekhalandóság Országosan. Tudósítónk jelenti: Az elmúlt év statisztikai adatai szerint 97 haláleset közül 37 gyermek, ami az elhalálozások 38 százalékát teszi ki. A legtöbb gyermek tüdőgyulladásban halt meg.

Talált tárgyak a zombori rendőrségen. Igazolt tulajdonosa átvehet a zombori törvénszéken egy talált férfi pénztárcát és egy lópokrócot.

Kiszélesítik a tenyészbaromfiakciót. A földművelésügyi kormányzat az 1943—1944 évben a tenyészbaromfi akció kereteit olyan mértékben kívánja emelni, hogy a kiosztásra kerülő baromfiak száma megkétszereződjen. Az eddigi tervek szerint az állami ellenőrzés alatt álló baromfitelepekről 1943-ban 30.000 darab tenyészbaromfi, a keltetőközpontok útján pedig 800.000 darab naposcsibét osztanak ki kedvezményes áron míg 1944-re 50.000 darab tenyészbaromfi és 1.500.000 darab naposcsibé kiosztását irányozták elő.

Bécsben készülnek az új török bélyegek. A török postaiszervezet a bécsi állami nyomdában husz különféle bélyeget rendelt. Ezekkel fogják helyettesíteni az Atatürk képét ábrázoló eddigi bélyegeket. Az új török postabélyegeken Izmet İnönü arcképe, valamint az ország ismert középületei és jellegzetes tájai lesznek láthatók. A megrendelés 200 millió darab bélyegre szól.

KOSZONETNYILVÁNTÁS.

Mindazoknak, kik szeretett férjem, nevelőapám, testvér és rokon

Pintinger János

temetésén résztvettek, részvétükkel, valamint koszoru és virágadományaikkal, nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Zombor, 1943. január 29-én.

özv. Pintinger Jánosné
és nevelt-fia Karcsi.

Kettőstermesztés mákkal és abrakpotló csikórépával

Az olajmagvak többtermelésére kötelezőleg beállított 7%-os magyar szántóföldi területen az olajos és ipari növények közé a mákot is rendkívül fontos felvenni. Részben a gyengén telelt és ősszel rosszul kikelt repcevetések helyére lehet beilleszteni. Részben kettős termesztésre a takarmány- és cukorrépaföldeken a répamaggal együtt elvetni igen célszerű. Külön termesztve pedig a hiányzó abrak pótlására csikó murokrépával ugyanazon területről az idei évben két termést nyerhetünk. A mostani magas mákárak mellett rendkívül jövedelmező ennek a régi, kipróbált kerti terménynek az előállítását a szántóföldeken is. Nemcsak egyszerű élelmiszert, de 40 százalékig finom étkezési olajat, festészet és finom szappangyártási nyersanyagot nyújt; 50%-nyi olajpogácsája a legkitűnőbb tejeltető és hizlaló abraktakarmány, sőt a kenyér és kalácsbakeveréshez is felhasználható. A mákból csakis a zártokú, kékszinű, francia mákot célszerű nagyban termesztetni a répának megfelelő, jó táperéjű fekete földeken és a murok, vagy sárgarépa által kedvelt kövérebb barna homokon. A kékszinű mák nagyon édes ízű minőséget ad a legkülönbözőbb tésztafélékhez és süteményekhez is. Megjélezésekor olyan édes és nagy cukortartalmu, hogy a cukor hozzákeverése is majdnem feleslegessé válik. Magját, holdanként két és fél kilogramot tisztán vetve, ugyanannyi súlyú szitált hamuval kell összekeverni és répasortávolságra vetni felkapcsolt vetőgépcsoroszlyákkal, hogy mélyre ne kerüljön, a csoroszlyákról a súlyokat le kell szedni és így lehangereztve, külön betakarás nélkül is, szépen és könnyen kikel. Hogy a sorait korán észrevenni és kapálni lehessen, sorjelzőnek nagyon kevés árpát is indokolt beléje keverni. A műtrágyák közül öreg holdanként 100 kg szuperfoszfát, vagy 80 kg 40%-os kális elősegíti a mák többágu elbokrosodását és igen nagy, duzzadt mákfejek és tokok kiképződését, olajjal telt mákszemek kövér és zsíros kiképződésével. Az olajos és ipari növényekre engedélyezett és biztosított 30 kg »pétisó« holdanként a gyors növekedéssel haragoszöld kifejlődését és korai beérését mozdítja elő, a nagyobb holdankénti négy-, ötmázsás átlagtermés biztosításával. A műtrágyát a vetés előtt kell porhanyóra előkészítve a területre elhinteni és nem a sorokba a mákvetőmaggal együtt elvetni, esetleg kombinált vetőgéppel, mert akkor a mag mélyre kerül, nem jól kel ki és a műtrágyák sóoldata a kis növény kikelését hátráltatja. A máktábláknál a friss istállótrágyázást is el kell kerülni, mert üreges szántóföldön apró magja miatt nem tud jól kikelni. A vetés idejénél a tulkorai elvetés, február hó végén, vagy március első hetében, nem olyan előnyös, mintha az a kellő száradtságú talajban március közepétől április közepéig történik. Az a népies habona, hogy már a hóra kell kiszórni, nem válik be és kerülendő. A mák kettős termesztését takarmány- és egyéb répával keverten még a török hódoltságban a török bosz tányos kertészek vezették be, amikor Kec-

kemét és Nagykőrös határa a szultán magánbirtoka volt.

Ilyenkor a répamag közé holdanként egy kg. mákot kevernek bele. A mák magja a répamag rücegeibe elhelyezkedik. Rendszeresen és egyenletesen kél ki a répasorokban és egyezéskor egy répa, egy mák egy egy szárával egy ökölyre meghagyva fel fogja a répabogarak támadását is, mert az ormányos répakártevő rovarok a mákot is épügy kedvelik lerágni, mint a takarmány- és cukorrépákat, míg a levézet tul nem nővi őket.

A répa kapálását és megművelését nem akadályozza. Holdanként 100—120 kg termést hoz. A répatermés mennyiségét semmivel sem csökkenti. Az összes répaterületeken ilyen eljárással nagymennyiségű olajmagot vagontételekben lehet előállítani a közéletmezés biztosítására. A csikó, vagy murokrépa a sárgarépanak megnagyobbított alakja, amit a lovak rendkívül kedvelnek, szőrük kifényesedik, munkaképességük és gyorsaságuk fokozódik tőle. Különösen alkalmas a mákkal való kettős ter-

mesztésre. A barna, homokos, kövérebb fekvéseket különösen kedveli; holdanként két és fél kiló sárgarépa, hasonló magját kell összekeverni két kiló vetőmaggal és kevés árpával, hogy korán meglátszódjon a korai saraboló sekély kapálások megadása végett. Mikor az így bevetett területekről a 3, 4 mázsás magtermést nyár közepén letakarítjuk, a csikó répanak utána egy lókapálást adunk és kiritkítása után gyors növekedésnek indulva november első hetéig, ugy a narancssárga, mint a zöldfejtű Saálföldi változatai 120, 150 mázsás termést adnak le, kiszántással, kiszedve ke ménységük miatt a fagyot jól állják és kazalokban leföldelve egész télre zabot és egyéb abrakot pótolják a lovaknál a legkitűnőbb gyógyszert nyújtják; sikosan tartva a megtámadott torok és légutakat. Minden lónemesítő inézet és méneshirtok szokta termesztetni a lóanyag finomítására. Kerti termelésnél a mákot lehet a sárgaréppával vagy karottával vegyesen termesztetni. A máknál meg a felsorolt előnyökön kívül az ázsiai behozatal pótlására a mák tokjának törmelékét, ami holdanként kettőtől hat mázsáig terjed, vegyeszeti gyáraink Alkálódó gyógyszerek készítésére magas áron átveszik, mint a mákfej törekét, de csak abban az esetben, ha aratáskor a mák fejét rövid csonkkal levágva zsákokba szedik és külön cséplik el a mák szárától, vagy kévéjétől. Ez főleg a kisebb termelőknek nyújt külön hasznosítást.

A nagyarányú máktermelésnél a mák kártevő ormányosbogár csak évek múlva lép fel és szaporodik el, úgy hogy néhány évig akadályt nem képez. A mákföldeken, mint legjobb elővetemény után kitűnő buzatermés és a kövérebb, homokos talajokon nagyszerű rozstermés érhető el. Legmelegebben ajánlható mind a három tiszta és vegyes kettőstermesztési módozata az olajmagészletek, abrak- és takarmányhiány pótlása s a közéletmezésnél nehezen beszerezhető izesítő fűszerek helyettesítésére.

Medveczky Károly

Százezer új eperfa az Alföldön

A selyemhernyótenyésztés régóta igen elterjedt mezőgazdasági mellékfoglalkozás nemcsak a falvakban, a tanyavidékeken, sőt egyes városok külső területein is. Szegeden is ujabban foglalkoznak selyemhernyótenyésztéssel és a tenyésztők között legutóbb is jelentős összegeket osztott ki az Országos Selyemtermelési Felügyelőség. Voltak a szegedi tenyésztők között, akik mellékfoglalkozásukért 500—800 pengőt kaptak, mivel igen elsőrangú selyemgubót váltottak be. Az iskolásgyermekektől kezdve idős emberekig igen sokan foglalkoznak Szegeden is a selyemhernyótenyésztéssel és a tenyésztők száma egy év leforgása alatt megháromszorozódott Szegeden s a közeli környéken.

Most nagyobb lendületet adnak majd a nagyfontosságú selyemhernyótenyésztésnek országsszerte. A belföldi selyemtermelés nem elegendő ahhoz, hogy az ország teljes szűk ségletét biztosítsa.

A legközelebbi jövőben a földművelésügyi minisztérium által megvalósítandó terveknek az a lényege, hogy a selyemhernyó tenyésztést a maximumig fokozza, mégpedig nagyarányú eperfateleptési akcióval. Az erre alkalmas alföldi területeken már a közeli hetekben megkezdődik az eperfateleptés eddig még nem tapasztalt nagyobb arányokban. Az Országos Selyemtermelési Felügyelőség három vezetőtisztviselője járt a minap Szegeden és megbeszéléseket folytattak Pálffy József polgármesterrel a szegedkörnyéki fateleptéssel kapcsolatban. Értésülésünk szerint az egész országban Szeged határában látszik a legalkalmasabbnak a széleskörű eperfateleptési akció és már a legközelebb, párezer darab eperfanak az ültetésére kerül sor itt a szegedi tanyavilágban. A felügyelőség tisztviselői azt állapították meg, hogy a szegedi talaj kiválóan

alkalmas eperfák telepítésére. A telepítés főképp a Klebelsberg Kunó által létesített tanyai elemi iskolák környékén indul meg azzal az elgondolással, hogy a tanyai iskolásoknak tevékeny részt kell majd venni a selyemhernyótenyésztésben.

Az eperfateleptési akciót ezévből majd tovább bővítik és a tervek szerint az alföldi területeken több mint százezer eperfát telepítenek rövid időn belül.

A nagyméretű eperfateleptés folytán a Selyemhernyótenyésztésünk is jelentős mértékben fellendül, mindezen az előnyökön kívül azonban a földművelő lakosságot könnyebb munkával, tekintélyes mellékjövedelemhez kívánják juttatni.

Az élesztő jelentősége a táplálkozásban.
A német tudományos kutatások során az utóbbi időben behatóan foglalkoztak az élesztővel és megállapítást nyert, hogy rendkívül gazdag fehérjében és különféle vitaminokban. Vannak olyan élesztők, amelyekből bizonyos feltételek mellett zsiradék nyerhető. Ezen tápszer fejlődésének igen nagy jövőt jósolnak. Így pl. kiváló eredményeket értek el besugárzott élesztőnek állati takarmánnyal való keverése által, melynek következtében a hus minősége igen javult, a prémállatoknál pedig a szőrmében mutatkozott feltűnő javulás. Az emberi táplálkozásnál az élesztő a táplálék fehérjetartalmának emelésére szolgál. Ezért a jövőben az élesztőt nemcsak kenyér, kalács, sör, káposztasavanyítás stb. elkészítésére, hanem egyéb élelmiszerek tápértékének feljavítására használják fel.

A szövetkezetek Erdélyben

Az elmúlt 1942-es esztendőben ismét tanujelét láthattuk annak, hogy Erdélyben a szövetkezés szükséges társulási forma, amelynek gazdasági előnyeit és lehetőségeit újabb és újabb népi csoportok igyekeznek kihasználni.

Az elmúlt két évtized alatt a szövetkezetek többet jelentettek az erdélyi magyarságnak, mint egyszerű kereskedelmi társaságot. A szövetkezés minden felül az özsze fogást jelentette és számtalan nehézség ellenére is olyan erőt képviselt, amely nem csak több mint 300 tagszövetkezet fenntartását, hanem százánál több új szövetkezet megalakítását is lehetővé tette. A szövetkezeti szervezkedés már évekkel ezelőtt is alulról kezdődött és talán ennek köszönhető, hogy olyan valódi szövetkezetekről számolhatunk be, amelyekre később építeni lehetett. Erdélyben ismeretlenek voltak az állami szövetkezetek, amelyekről újabb olyan sokat olvastunk és amelyek a közvélemény előtt olyan sokat ártottak a szövetkezeti eszmének.

Az utolsó két év alatt a régi szövetkezetek mellé több új szövetkezet alakult. Ezzel egyidejűleg a régi szövetkezetek megerősítése is megkezdődött és az új szövet-

kezetek már kedvezőbb körülmények között de ugyanakkor nagyobb feladatkörrel kezdhették meg működésüket.

Az elmúlt évben az erdélyi szövetkezetek csúcspontjára, a »Szövetség« tagjai sorába 8 hitel-, 10 tej és 6 egyéb tárgyú szövetkezet, valamint 1 szövetkezeti központ, összesen 26 rendes tag lépett be. Ezen kívül megalakult 14 hitel-, 28 tej és 4 egyéb tárgyú szövetkezet, amelynek alapszabályai már a Szövetségnél vannak és jóváhagyásuk a közel jövőben megtörténik.

A felsorolt szövetkezetekkel a Szövetség rendes tagjai 1942 december 31-én 161 hitel-, 120 tej- és 35 egyéb irányú szövetkezet, továbbá 3 szövetkezeti központ. (Erdélyrészi Hangya szövetkezetek marosvásárhelyi központja, Marosvásárhely, Rajfeisen szövetkezetek szövetsége, Beszterce, »Plugarul« román szövetkezetek központja, Kolozsvár).

Az újabb alakulatokat is figyelembe véve, remélhető, hogy a rendes tagok száma 1943-ban több mint 350-re emelkedik és elsősorban a hitelszövetkezeteket megalakítják minden olyan helyen, ahol azt eddig nélkülözni voltak kénytelenek.

Háborus közgazdasági hírek

NÉMETBIRODALOM

Az USA hadigazdasági tanácsa, a brit hirteljelentése szerint, jelentést adott ki a tengelyhatalmak gazdasági erejéről. A jelentés többek között megállapítja, hogy Németország gazdaságilag hatalmas tényező a valószínűtlen, hogy 1943-ban gazdasági összeomlás érje a birodalmat. A német közvélemény helyzetéről elismeri a jelentés, hogy az jobb, mint 1917-ben. A közszükségleti cikkek elosztását Németországban jól és hatékonyan szervezték meg.

A megszállt keleti terület nem arravaló, hogy elszigetelt, önálló gazdasági életet éljen. Ellenkezőleg, egész Európa gazdasági fejlődéséhez kell alkalmazkodnia. A háborus gazdaságban és az eljövendő európai rendben egyaránt adva van Ukrajna feladata: hogy Európa gabonakamrája legyen.

A német vegyipar sikere, hogy soványtejből eddig 800 millió tojáshoz megfelelő tojás-

pótlót állított elő. Ezenkívül sajtot, cukrásztészta-masszát, mesterséges mézet és különféle tápláló italokat készítenek a soványtejből.

Backe németbirodalmi közvélemény- és halászat-terhelést intézett a halászokhoz és halászat-foglalkozó üzemekhez, hogy fokozzák a halak termelését s ezzel is járuljanak hozzá a közellátáshoz.

Németországban 12 új mübenzin- és mügumigyár épült.

Németországban a legelőkelőbbek is berendezkedtek arra, hogy villájuk kertjében korszerű ölkát építsenek és sertéseket hizlaljanak.

Németországban egy élelmiszerjegy-tolvaj halálbüntetésre, két társát pedig 3 évig terjedő fegyházbüntetésre és 1000 RM büntetés megfizetésére ítélték.

TOROKORSZÁG

A cukor árának emelkedésével kapcsolatban drágábbak lettek a déligyümölcsök és az

azokból készült szörpök is. A további drágulás megakadályozása végett Isztambul város tanácsa a füge és a mazsola árát 90—100 piasterben, a szörpök árát pedig 140 piasterben maximumra állította kg-ként.

EGYIPTOM

A gyógyszerek árdragításának lektüzdésére a kormány 200 ezer egyiptomi font értékű különböző gyógyszert vásárol és gondoskodik arról, hogy ezeket a gyógyszereket a közönség hivatalos áron tudja beszerezni.

HORVÁTORSZÁG

A horvát állami áralakítási hivatal rendelkezései felemelte a sertésszár- és füstölthúsárakat.

Az apatini kir. járásbíró minit telekkönyvi hatóság.
6308/942. tk. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT.

Raab Tamás, bácsszentiváni lakos végrehajtónak özv. Mirits Antalné szül. Reitmayer Borbála, bácsszentiváni lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 625. P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett Bácsszentiván községben fekvő, s a bácsszentiváni 1125. sz. telekkönyvi betétben A. I. 1. sor, 1547 és 1548 kvi. sz. alatt foglalt ingatlanból a B: 1/b. sorszám szerint özvegy Mirits Antalné bácsszentiváni lakos nevében álló 4/8-arársz rész illetőségre 4.500.— pengő kikiáltási ár mellett elrendelte.

Az árverést 1943. évi május hó 4. napján dél e. 9 órakor Bácsszentiván község házában fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél, illetve az árverési hirdetményben megjelölt ár alacsonyabb áron nem adható el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Apatin, 1942. évi december hó 30. napján

Dr. Berkecz János s. k.
kir. bírós.

(P. H.)

A kiadmány hitelül:
Olvashatatlan aláírás,
shv. tisztv.

Valaki kopog az ablakon

A Délvidék regénye

— Ugy van — biccentett Henderson Ker mosolyogva és szivarra gyújtott. — Harminc esztendeig emberekre vadásztam. Gazemberekre. Most szeretnék egy kis békességet. Ne gondolja, Mr. Shirley, hogy milliomas vagyok éppen, de megvan a nyugdíjam és egy kis örökség is ért váratlanul. Szóval, kibéreltem Repps Granget, mert Cicelynek is tetszett és nekem is.

— Nagyon örülök, hogy üdvözölhetem, mint szomszédomat. Hogyan tetszik a vidék?

— Nagyon — bólintott Ker elgondolkozva. — Rég szerettem volna már látni az angol tájakat. Csakugyan olyan minden, amilyennek a könyvekben olvashatja az ember. És ez a falu is olyan kedves. A régi, dűledező kocsmá, az ódon házak, a virágos bokrok, fejkötős asszonyok... Ez pedig az ön régi családi háza? — kérdezte aztán és feltekintett a kis Tudor-stílusban épült udvarháznak meglehetősen elhanyagolt falaira. — Azt persze nem ígérhetem, hogy sikélig itt maradok. Kissé mintha tulságosan őszintes és álmós lenne ez nekem, bár lehet, hogy hamarosan beleszokom. Valószínű azonban, hogy két-három hónap múlva visszautazom a tengerentúltra és magammal viszem Cicelyt is.

Ez a néhány könnyed és közömbös szó megfagyasztotta Shirley szívét, mintha jeges kéz markolta volna meg. Cicely tehát nemsokára eltűnik az életéből... Hirtelen minden ragyogás, minden fény eltűnt a világból... Lehajtotta a fejét, hogy el ne árulja magát a tekintetével.

— Csak hogy én nem mondtam ám, bácsikám, hogy jövök — mondta Cicely kicsit megremegő hangon s amint Shirley felpillantott, éppen elfogta a tekintetét. Rövid pillanat volt csak... de a leány ragyogó szemében benne volt szívének minden titka, benne volt minden ígéret, amit asszony férfinak tehet. Shirley nem ismerte az asszonyokat. Sokáig tartott, míg végre megértette, amit Cicely alig tagadott, de most szinte megvakította a hirtelen fény. Nem, ezt sohasem hitte volna, ezt nem mertte volna remélni...

Soha, soha, soha nem volt még ilyen boldog pillanata Jack Shirleynek egész életében. Szívéből felcsapott az elragadtatott boldogság fehér lángja — de az önfelédtt öröm után annál élesebb fájdalom csapott le rá hirtelen, amint újra gondolkodni tudott. Mintha kést ütött volna szívébe a saját lelkiismerete. Annak a titknak, amelyet Cicely szemében olvasott s amelyet Cicely az ő szemében olvashat, örökre kimondhatatlannak kell maradnia...

Ker hangja törte meg a bűvöletet.

— Ohó, Cicely, erről még beszélünk — mondta nevetve. — De ne alkalmatlankodjunk tovább Mr. Shirleynek, bizonyosan sok a dolga. A viszontlátásra, Mr. Shirley, remélem, mielőbb meg fog minket látogatni!

— Köszönöm a meghívást — felelte Shirley. Az öregur kalapot emelt és megrántotta a lovazabláját.

— Ugy-e, eljön, Jack? Ígérje meg! — szólt

most Cicely. — Elég régen remeteszkedik itt-hon. Várni fogjuk!

— Természetes, hogy el fogok jönni — ígérte Shirley lassan.

A leány ellovagolt nagybátyja után, aki már kívül volt a sövényen. Shirley utána nézett... nézte, míg el nem tűnt, aztán lehajtott fejjel ment vissza a háza.

Henderson Ker nézta a hűgő meletett, míg a parkjuk kapujához érték.

— Mondd csak, Cicely, miért jött olyan zavarba ez a fiatal ember, mikor a rendőrségről volt szó? Nem akarta ugyan mutatni, de láttam, hogy kellemetlen neki. Nem tudod volt valami ügye talán?

Folytatiuk.

Apróhirdetések

Elcserélném Érdlignen 2 szoba konyhás lakóházam 270 négyzetögl telekkel balaton múton egy hasonló kis családi házáért Zomborban. Ajánlatokat levélben kiadoba. a-2993-f

Egy ágyas butorozott szoba kiadó. Zombor. Mátyás király ut 24. a-2991-f

Jóházból való kifutólanvt fél napi elfoglaltságra keresek. Írógépet megvételre keresek. Stevó trafik (a láncban). a-2981

Utcai, parkettás, butorozott szoba kiadó város központjában Kizárólag férfiaknak Cim a kiadóban. a-2992-f

Bérbe vagy átvenék kisebb kocsmát vagy csárda üzletet. Készpénzért. Ajánlatokat Bácskai csárda jellegre a kiadóhivatalba kérek. a-2994-f

Jókarban lévő 8 HP Hoffherr Schranz cserélő. Corrick-Diesel 6 HP motor darálóval. alighasznált eladó. Megtekinthető: Nenedics szállás 49. a-2996